

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: בנימין	שם פרטי: גניה
------------------	---------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

בלועזית Fishman.		שם משפחה איתו נולדתי: פישמן	
שנת לידה: 1938	מין: נקבה	בלועזית Eugenia	שם פרטי איתו נולדתי: יוג'יניה
ארץ לידה: רומניה		בלועזית Cimpulung	עיר לידה: קימפולונג בוקובינה
שם פרטי ושם נעורים של האם: צילה ליברוס		שם פרטי ושם משפחה של האב: דוד פישמן	
ארץ המגורים: רומניה		בלועזית Romaine	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: רומניה
חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: נולדתי בדצמבר 38, הייתי תינוקת. (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: טראנסניסטריה שהיום נמצאת באוקראינה. (שם העיר או האזור ושם הארץ)			
בלועזית: Transnistria.		במידה והיית בגטו, ציין את שמו: טראנסניסטריה.	
בלועזית: Transnistria.		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו: טראנסניסטריה,	
תאריך השחרור: מרץ 1945		המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: טראנסניסטריה.	

<p>ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור: רומניה, לאותו מקום ממנו גורשנו – קימפולונג.</p>	<p>במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו: (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)</p>
<p>במידה ועלית באנייה, ציין את שמה</p>	<p>במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתו עד מתי</p>
	<p>שנת עליה: נובמבר 1973.</p>

אנא ספרי על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

להורים שלי הייתה מאפיה ואבא שלי שם עם עוד שני עובדים. הוא היה צריך לקום בשתיים לפנות בוקר ולהכין את המאפים בכדי שהכל יהיה מוכן בבוקר והוא יוכל לחלק את הלחמים ואת שאר דברי המאפה. הבית של ההורים שלי לא היה בית עשיר מאוד אך לא היה חסר לנו דבר. בבית שלנו גרו יחד איתנו גם סבא וסבתא שלי. יש לי אחות אחת תאומה ובזמן שהיה במחנה, נולד לי אח והוא נפטר שם לא אחרי הרבה זמן, לערך כשבוע אחרי לידתו.

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות

הרומנים והגרמנים גירשו את כל היהודים וריכזו את כולם בכמה גטאות ואנחנו היינו בגטו שנקרא: "מוגילב" וכאשר היינו שם, הרוסים התחילו לעזוב לאט לאט את האיזור ונכנסו במקומם הגרמנים. כמה חודשים לאחר תחילת המלחמה, גייסו את אבא שלי לצבא האדום - הרוסי על מנת שילחם איתם ואת אבא ראינו רק שנה אחרי שחזרנו ב-45' לרומניה. הגטאות היו השלב שלפני המחנות. שלחו אותנו לאחר מכן למחנות ריכוז. ממוגילב שלחו אותנו למחנה שנקרא: "שרגורוד" והיינו שם במשך שנה וחצי ולאחר מכן שלחו אותנו ל"טולצ'ין" שהיה מחנה הרבה יותר קשה מקודמו, אמא ילדה שם את אחי והוא נפטר כעבור מספר ימים מלידתו. לימים, שם בטולצ'ין שיחררו אותנו.

בכל המקומות לא היה לנו מה לאכול, רק בהתחלה ההורים שלי שמרו קצת כסף ותכשיטים וככה החזקנו מעמד וכשהכסף נגמר היה מבחינתנו "סוף העולם", אף אחד לא רצה לתת לנו לאכול וזה היה לפני החורף והיה קשה מאוד. אנשים היו מתים ברחוב ואמהות היו מניחות את הילדים שלהן ברחוב על מנת שיקפאו וימותו כי לא היה להן במה להאכיל אותם. היה נורא ואיום לכל אורך הדרך.

אמא שלי עבדה כל היום מהבוקר עד הערב ובסוף היום הייתה מקבלת שני תפוחי אדמה והיו הרבה פעמים שהיא האכילה רק אותנו והיא לא אכלה בכלל. אני זוכרת שאחותי ואני היינו קטנות ואמא הייתה שולחת אותנו למקומות שונים בכדי שניכנס ונביא אוכל. במוגילב הייתה משחטה של בשר ואנחנו הילדים חיפשנו שם שאריות בשר שהיו זורקים בכל יום. טולצ'ין היה כמו קיבוץ וכשכולם עזבו, הביאו את היהודים לשם ואיכלו אותנו שם.

בטולצ'ין היינו בדיר שהיה בו רק פתח קטן למעלה ואמא הייתה שולחת אותנו לחפש בשדות אוכל ואני זוכרת שמצאנו תפוח שהיה מהשנה הקודמת אבל זה מה שהיה לאכול. היינו גם מחפשות במלונות של כלבים עצמות ובשר, אם נשאר. אני זוכרת שהיה מחנה שנקרא: תירספול והוא היה מזעזע, אי אפשר היה לשרוד שם. היו מוציאים להורג כל אדם שלא היה מסוגל לעבוד או לא היה רוצה לעבוד. דוד שלי (אח של אמא) לא חזר משם וממה שאני זוכרת, אנשים ספורים שרדו. היה כמעט בלתי אפשרי לשרוד את תירספול.

מה שהחזיק את האנשים בטולצ'ין היה שהאנשים היו מאוחדים בתוך המשפחה ואחד היה עוזר לשני עד כמה שאפשר והיו אנשים שבאמת עזרו כמו בחורים צעירים שיצאו לעבוד וקיבלו יותר תפוחי אדמה וחילקו לחלשים יותר. אנשים ניסו כמה שאפשר להיות אחד על יד השני על מנת לתמוך והיו גם כאלו שלא עזרו אבל אי אפשר לשפוט אותם. דודה שלי אמרה לאמא שלי שאולי תוותר על אחת מאיתנו ובגלל זה אמא לא דיברה איתה שנים כי היא אמרה שאם נמות, נמות ביחד. המציאות הייתה שם כל כך קשה ואנשים הגיעו למצבים קיצוניים. ידוע לי שכל המשפחה המורחבת נספתה, חוץ מאמא, ממני ומאחותי, דודתי ובעלה.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

הרוסים הגיעו לשחרר אותנו וכשחזרנו לרומניה, לא נותר כלום. את הבית נתנו לגויים שם. הלכנו אל הבית וניסינו לדבר איתם והם לא היו מוכנים להקשיב לנו. גם מהעסק לא נותר כלום. חזרנו לשם רעבים וחולים, הם לא חשבו שנחזור וזו הייתה טראומה עבורם. גרנו במרתף וגם שם החיים לא היו קלים בכלל. בשלב מאוחר יותר, למדנו והשכלנו. אחותי למדה עריכת דין ואני למדתי הנדסה כימית בטכניון (ברומניה) ועבדתי כמהנדסת כימיה.

הכרתי את בעלי בערך בשנת 50, הוא למד הנדסת חשמל וגירשו אותו אחרי כמה שנים מהלימודים כי הוא רצה לעלות לארץ והרומנים אמרו שזו בגידה במדינה כי הם הסכימו לקבל אותנו בחזרה. אח"כ הוא גם לא מצא עבודה והיה תחת זכוכית מגדלת. בסופו של דבר, אחרי הרבה בקשות ולאחר שבע שנים הוא סיים את הלימודים ועבד כמהנדס. הוא התקדם מאוד בעבודה אך אחרי שהוא ביקש שוב לעלות לארץ, הורידו לו את הדרגה והוא התחיל לעבוד כמהנדס זוטר.

משנת 53' רצינו לעלות לארץ והגשנו בקשה אך היא לא הועילה ורק אחרי שישאל הסכימה לשלם על מהנדסים, רופאים וכל בעל מקצוע בכיר אחר, קיבלנו אישור לעלות (20 שנה אחרי שהגשנו בקשה). בשנת 73' כבר היינו מוכנים והבית היה ריק ואז פרצה מלחמת יום כיפור בארץ וסגרו את המרחב האווירי ונאלצנו לחכות עד שהמלחמה תסתיים ובשמונה בנובמבר 73', עלינו על המטוס הראשון שטס אחרי המלחמה אל הארץ.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

נחתנו בארץ ולקחנו אותנו לכפר החורש ליד נצרת, שם היה אולפן של מהנדסים ולמדנו שם עברית, היו בין 80 ל-90 מהנדסים ורופאים. בעלי התחיל לעבוד בבתי זיקוק בחיפה ואני התחלתי לעבוד בטכניון במחקר שנתיים, אח"כ עברתי למשרד החקלאות ובעשר השנים האחרונות עבדתי במשרד הבריאות כמהנדסת מזון. גם בארץ לא היה קל כ"כ עם העבודה, היה לי קשה מאוד למצוא עבודה כי הארץ הייתה אחרי מלחמת יום כיפור והמצב היה חלש.

עלינו עם ההורים שלי והיינו צריכים לדאוג גם להם. אמא של בעלי כבר הייתה בארץ. בשנת 79' ילדתי את בתי היחידה ולה יש שני ילדים, שני נכדיי. המסר שלי: מה שלא יהיה, לבנאדם צריכה להיות מטרה בחיים וצריך לדבוק בה, אם יש מטרה צריך לדבוק בה גם אם זה כרוך בעבודה קשה בדרך. בנוסף, צריך לשמור על המדינה שלנו כדי שלא יקרה שוב לעם היהודי מה שקרה לנו.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

ראיון: נטלי בן ג'ויה , חיפה, מרץ 2014